

foretage visse Ændringer i disse Arbejdsforhold, og lod skinne igennem, at han muligvis vilde fremsætte Forslag, saaledes at disse Lønninger paa visse Punkter kunne blive forbedrede. Det skulde glæde mig meget, om det maatte blive Tilfældet. Jeg kan paa Forhaand tilsige Ministeren min Støtte dertil. Den højtærede Minister nævnedes den virkelig tjente Timeløn i Aaret 1907. Jeg tror, at hvis Ministeren havde taget Timelønnen for 1908, vilde Billedet være blevet anderledes. Efter hvad der er opgivet mig, har Akkordarbejdet tidligere været almindeligere end nu. Der er jo i det hele taget ikke saa overordentlig meget at bestille paa de militære Værksteder, i Øjeblikket, og derfor benyttes Akkordarbejdet ikke i samme Udstrækning som tidligere. Den højtærede Minister indrømmede jo, at der var Arbejdere, hvis Timeløn var meget lav. Der er jo ogsaa noget urimeligt i, at en Haandværker, en Mand, der er uddannet i sit Fag, maa arbejde for en Timeløn af 39 Øre, medens der ved Siden af ham gaar en Arbejdsmand, som har en Timeløn af 44 Øre. Og naar det saa endvidere er saaledes, som Ministeren oplyste, at Pensionen beregnes efter Timelønnen og ikke efter den virkelige Fortjeneste, som er indvunden ved Akkordarbejde, saa synes jeg, der er særlig stor Grund til at søge at faa denne Timeløn hævet. Det skulde derfor meget glæde mig, om den højtærede Minister i hvert Tilfælde ved Finanslovens tredie Behandling — eller om det skal ske ved særligt Lovforslag, det ved jeg ikke — vilde fremsætte Ændringsforslag, saaledes at disse Forhold kunde blive forbedrede.

Zahle: Den højtærede Forsvarsminister har naturligvis Ret i, at han behøver nogen Tid til at overveje hele denne store Sag, som en ny Ordning af vort Hær- og Flaadevæsen er. Men den højtærede Forsvarsminister maa ogsaa indrømme mig, at de Kaar, som den højtærede Forsvarsminister byder Rigsdagen, blive meget daarlige. Nu siger den højtærede Minister, at han skal have 3 Uger endnu til sit Arbejde (Forsvarsministeren [*N. Neergaard*]: Antagelig, ja!) Antagelig! Det kan vel neppe ventes, at det bliver synderlig mindre. Man plejer jo ikke at tage mere Anstand, end man behøver i saadanne Tilfælde, men undertiden tager man en ny Anstand. Det er jo den højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister heller ikke ukendt med, for i Begyndelsen af November tog den højtærede Forsvarsminister

ogsaa en Anstand paa 3 Uger. Det er akkurat den samme Anstand, som den højtærede Forsvarsminister tager nu. Hvis nu disse 3 Uger slaa til for den højtærede Forsvarsminister, saa faa vi altsaa de militære Forslag forelagte her i Rigsdagen, efter at den første Uge af Februar er forløben. Saa maa de dog ligge paa Rigsdagens Bord mindst en Ugestid, for at Medlemmerne kunne sætte sig ind i dem, inden vi kunne faa første Behandling. Saa ere straks to Uger af Februar gaaede. Saa kommer første Behandling, og den tager i alt Fald det meste af en Uge. Saa ere 3 Uger af Februar gaaede. Tilbage bliver saa, hvis Rigsdagen skal slutte den 1. April, en Uge af Februar og de fire Uger af Marts. Men som erfaren Parlamentariker ved jo den højtærede Forsvarsminister godt, at Rigsdagens Medlemmer i de sidste Uger af Rigsdagssamlingen ere ganske overordenlig stærkt optagne, idet det gaar saadan i næsten alle Rigsdagssamlinger — og alt tyder paa, at det skal gaa paa samme Maade i denne Rigsdagssamling, endog i særlig høj Grad —, at alt Arbejde skubbes hen til Slutningen af Marts Maaned, det er lige ved at gaa i éen Hurlumhej. Det vil derved blive meget vanskeligt for Rigsdagens Medlemmer at tre tilstrækkelig Tid til at sætte sig ind i disse Forslag. Naar den højtærede Forsvarsminister, assisteret af hele sin Stab af Embedsmænd, behøver Maaneder til at udarbejde disse Forslag, er det daarlige Kaar at indrømme dette Ting lige saa mange Uger, som den højtærede Minister selv har brugt Maaneder, til at sætte sig ind i Sagen, at drøfte den ved første Behandling, at tage Udvalgsbehandling og at stille sine principielle Ændringsforslag fuldt udarbejdede, saaledes at de komme til paa Grundlag af det forelagte Forslag at danne et Hele, som vedkommende Forslagsstillere kunne staa ved. Det er i høj Grad uheldigt, at denne Sag er skubbet saa langt ud i Rigsdagssamlingen, og jeg beklager i høj Grad, at man giver Rigsdagens Medlemmer saa knap Tid til at bearbejde det store Materiale, som vil blive forelagt i denne Sag.

Forsvarsministeren (*N. Neergaard*): Til det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen) skal jeg sige, at han tager fejl i, at der ikke uddannes menige som Kokke. Der uddannes, som meddelt i Skrivelsen, foreløbig 9, og dette Antal kan jo blive forøget og bør maaske forøges. Jeg har selvfølgelig aldrig sagt, at